

OKUL ÖNCESİ VE SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MÜZİK ÖĞRETİMİNDEKİ BAŞARI VE BAŞARISIZLIKLARINA YÖNELİK YÜKLEMELERİ

Dilara Saka
Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
akrandilara@gmail.com

Doç. Dr. Sabahat Burak
Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi
sabahatozmentes@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı okul öncesi ve sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimindeki başarı ve başarısızlıklarının nedenleri hakkındaki görüşlerinin belirlenmesidir. Buna göre, araştırmada çalışma grubunu Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf ve Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dallarında okuyan 32 okul öncesi ve 40 sınıf öğretmeni adayı olmak üzere toplam 72 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Nitel araştırma olarak yapılandırılmış bu çalışmada Müzik Öğretimi/Eğitimi II derslerinde uygulama yapmış olan öğretmen adaylarına öğretim uygulamalarının hemen sonrasında 2 açık uçlu soru sorularak müzik öğretimindeki başarıları konusunda kendilerini değerlendirmeleri istenmiş, müzik öğretimindeki başarı-başarısızlıklarını genel olarak hangi nedenlere bağladıklarını belirtmeleri beklenmiştir. Toplanan yazılı veriler içerik analizi tekniğine uygun olarak analiz edilmiş ve elde edilen veriler oluşturulan genel çerçeveye uygun olarak kodlanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarı ve başarısızlıklarına yönelik altı farklı nedensel yüklem yaptıkları tespit edilmiştir. Bunlar, müzik öğretimine yönelik tutum, müzik öğretimi dersi öğrenme ortamı, ders dışı müziksel ortam, müziksel yetenek, çaba ve öğretmenlik becerisidir.

Anahtar Sözcükler: Müzik öğretimi, öğretmen adayı, yükleme.

ATTRIBUTION OF PRESCHOOL AND CLASS TEACHER CANDIDATES IN REGARD TO THEIR SUCCESS AND FAILURE IN MUSIC EDUCATION

Abstract

The purpose of this research is to determine the opinions of preschool and class teacher candidates about the reasons of their success and failure in music education. Accordingly, the work group in the research consists of 32 preschool and 40 class school candidates studying at Akdeniz University Education Faculty, at a total of 72 teacher candidate. In this study which is structured as a qualitative research, through asking 2 open ended questions to the teacher candidates who practiced in the Music Education/Training II lessons just after their training practices, they were requested to evaluate themselves about their success in the music education and were expected to define the causes to which they generally attribute their success-failure in their music education. Collected written data were analyzed in conformance with the content analysis technique the data obtained were coded in accordance with the general framework composed. As a result of the findings obtained from the research, it was detected that the in regard to their success and failure in music education. These are attitude towards music education, music education lesson learning environment, extracurricular musical environment, musical aptitude, effort and teaching skill.

Keywords: Music education, teacher candidate, attribution.

GİRİŞ

Müzik eğitiminin amacı, çocukların sanatın bu önemli boyutunu yeterli derecede algılayarak davranışlarında olumlu değişiklikler yaratmalarını sağlamaktır (Çilden,2001). Bu amaçlar doğrultusunda bireyler yetiştirilebilmesi için öğrencilerin edinmiş oldukları müziksel bilgi, beceri ve kazanımları kullanabilmeleri gerekmektedir. Ünal (1989)'a göre müzik eğitimi "Bireylerin, giderek de toplumların sağlıklı, saygın, becerikli, yordamlı, dürüst, çalışkan, üretken, uyumlu ve çağdaş olabilmeleri için bir düşünce ve davranış eğitimidir".

Müzik eğitiminin "Genel", "Amatör (özengen)" ve "Mesleki (profesyonel)" olmak üzere üç ana türü vardır. Okullarda yürütülen müzik eğitimi "Genel Müzik Eğitimi" olarak adlandırılmaktadır. Bu eğitim okul öncesi eğitimden başlar, ilkokul ve ortaokulda zorunlu, liselerde ise seçmeli olarak yürütülmektedir (Uçan,1997). Türkiye'de okul öncesi kurumlarda ve ilkokullarda verilen genel müzik eğitimi, okul öncesi ve sınıf öğretmenleri tarafından yürütülmektedir.

Bir disiplin olarak eğitim sistemimizde yer alan müzik eğitimi, Öz (2001) 'ün de belirttiği gibi insana müziği sevdirmeye, müzik dinleme, yargılama ve beğeni düzeyini yükseltmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda bireyler yetiştirilebilmesi için de öncelikle öğretmenlerin müzik öğretimi anlamında kendilerini geliştirmiş ve yetiştirmiş olmaları gerekmektedir. Sınıf ve okul öncesi öğretmenliği adayları için müzik eğitimi, ileriki meslek yaşantılarında çocukların eğitimi açısından iç içe olacakları bir alandır. Bundan dolayı bu alandaki öğretmen adaylarının müzik öğretimi ile ilgili öğrenmiş oldukları bilgi, beceri ve kazanımları hem kuramsal hem de uygulama anlamında kullanabilmeleri gerekmektedir. Bunun sağlanabilmesi için de öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarının önemli olduğu düşünülebilir.

Öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarına ek olarak başarılarını hangi nedenlere bağladıkları da önemlidir. Çünkü kişilerin bir iş, görev, sınav ya da performanslarındaki başarı-başarısızlıklarına yönelik düşünceleri onların o işle ilgili düşünce ve yargılarını etkileyebilmektedir. Yükleme kuramı bir işteki başarı-başarısızlığın nedenlerine ilişkin bireylerin sahip oldukları inançlardır. Kişilerin bir alandaki inançlarına bağlı olarak yaptıkları yüklemeler, kişinin o işle ilgili duygusal durumunu, beklentilerini ve öz algılarını etkilemektedir (Austin & Vispoel).

Weiner'a (2010) göre nedensel yüklemeler 3 temel boyuttan oluşur. Weiner'in teorisi şu şekilde özetlenebilir; Yükleme kuramında başarı ve başarısızlıklara yapılan nedensel yüklemeler temelde üç boyuttan oluşmaktadır. Bunlardan ilki olan kararlılık boyutu nedenin değişip değişmeyeceğini göstermekte ve başarılı olma ya da başarısız olmaya ilişkin sonraki beklentiler ile arasında kuvvetli bir bağ bulunmaktadır. İkinci olarak odak boyutu bir bireyin performansı içsel mi yoksa dışsal faktörlere mi bağladığı ile ilgilenmekte ve gurur ve utanç gibi kendine saygı ile ilgili duygularda meydana gelen değişiklikleri yansıtmaktadır. Son olarak kontrol edilebilirlik boyutu kişinin sonuç üzerinde kontrol sahibi olup olmadığına ilişkindir (Weiner,2010).

Yükleme kuramına göre, başarı ve başarısızlığı içsel ve kontrol edilebilir nedenlere bağlayan öğrencilerin güdüleri daha yüksektir ve akademik yaşamlarında daha başarılı olurlar. Bu öğrenciler başarılarını gösterdikleri çabaya bağlı ve başarısız olduklarında daha çok çalışırlarsa başarılı olacaklarına inanırlar. Bunun tersi olarak, başarı ve başarısızlıklarını dışsal ve kontrol edilemeyen değişkenlere bağlayan öğrenciler ise başarılı olduklarında başarılarını işin kolaylığı ve şans ile başarısızlıklarını da yeteneklerinin olmaması ya da şanssız olmaları ile açıklarlar. Bu nedenle de başarılı olmak için fazla çaba harcamazlar (Umay, 2002).

Başarı ve başarısızlıklara yüklenen nedenlere bakıldığında en fazla görülen yüklemeye kaynaklarının yetenek, çaba, şans ve görev gücü gibi kaynaklar olduğu söylenebilir (Painsi; Parncutt,2004). Müzik eğitimine baktığımızda ise çaba, müziksel geçmiş, sınıf ortamı, müziksel yetenek ve müziğe yönelik tutum olarak adlandırılan alana özgü yüklemeye kaynakları olduğu bilinmektedir (Asmus,1986).

Müzik eğitimi alanında yapılan araştırmalar incelendiğinde farklı boyutlara yapılan nedensel yüklemelerin bulunduğu göze çarpmaktadır. Bu araştırmalarda genellikle öğrencilerle çalışılmıştır. Örneğin Özmenteş'in (2012) ile gerçekleştirdiği araştırmasında öğrencilerin dersteki başarılarını sınavlara çalışmalarına, müziği ve

müzik dersini sevmelerine, öğretmen özellikleri ve müzik dersine yönelik tutumlarına, yetenek ve çabalarına bağladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Başarısızlıklarını ise yeteneklerinin olmamasına, sınıfta diğer arkadaşlarının olumsuz davranışlarına, dersteki şarkılardan hoşlanmamalarına ve müzik dersi için çalışmamasına yüklemişlerdir (Özmenteş,2012). Austin ve Vispoel'in gerçekleştirdiği araştırmada ise (1995, 1998) öğrencilerin müzikteki başarı durumlarına yönelik yüklemelerini anne-baba ve öğretmenlerine de bağladıkları görülmektedir. Benzer biçimde yapılan bir diğer araştırmada ise Painsi ve Parncutt (2004) öğrencilerin müzik derslerindeki başarılarını öğrenci özellikleri, ders dışı öğrenme ortamı, ders içi öğrenme ortamı ve aile-öğretmen etkisi boyutlarıyla ele almış ve incelemiştir. Bunun sonucunda araştırmacılar öğrencilerin müzik derslerindeki başarılarını daha çok yetenek, çaba ve öğretmenin etkisine bağladıkları, başarısızlıklarını ise daha çok çaba, şans ve görev zorluğuna yükledikleri sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Eğitim süreci boyunca bir işteki başarı ve başarısızlıkların hangi nedenlere yüklediklerinin bilinmesi üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Müzik eğitimi boyutu ele alındığında bu nedenlerin bilinmesi bireylerin derse yönelik güdü ve tutumlarının artırılması, müzikteki özgüvenlerinin geliştirilmesi ve performanslarının artırılmasında etkilidir (Özmenteş,2012). Ayrıca yürütülen bazı çalışmalarda başarısızlığı açıklama biçiminde meydana getirilecek değişikliklerin başarısızlığı önleyici işlevi bulunduğu ileri sürülmüştür (Koç, Avşaroğlu, Sezer, 2004).

Buna ek olarak alanyazın incelendiğinde müzikteki başarı-başarısızlığa yönelik inançları yükleme kuramı perspektifinden inceleyen ve yorumlayan çalışmaların genellikle ilkökul öğrencileriyle yapıldığı ve bu çalışmalarda müzik dersine veya müzikle ilgili bir performansa yönelik yüklemelerin incelendiği sonucuna ulaşılmıştır (Özmenteş,2012;Burak,2013;Painsi&Parncutt,2004;Austin&Vispoel,1995,1998). Öğretmen adaylarının müzik öğretimine yönelik sahip oldukları inançlar doğrultusunda başarı ve başarısızlıklarının nedeni olarak neleri gördüklerini yükleme kuramı perspektifinden inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu açıdan bakıldığında öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarı ve başarısızlıklarına yönelik inançlarının belirlenmesinin, onların bu alanda başarılarının artırılması, olumlu tutumlar geliştirmelerinin sağlanması ve öz-yeterliklerinin geliştirilmesi için gerekli olduğu düşünülmektedir.

Bu sebeple ele alınan bu araştırmanın amacı Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmeni adaylarının müzik öğretimindeki başarı ve başarısızlıklarının nedenleri hakkındaki görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır:

- 1-Öğretmen adayları müzik öğretimindeki başarı ve başarısızlıklarının nedeni olarak neleri görmektedir?
- 2-Öğretmen adayları müzik öğretimindeki başarı ve başarısızlıklarını sıklıkla hangi nedenlere yüklemektedir?

YÖNTEM

Bu kısımda araştırmanın çalışma grubu, uygulanan araştırma modeli, veri toplama aracı, veri toplama süreci ve verilerin analizine yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Çalışma Grubu

Bu araştırmadaki çalışma grubu, araştırmanın amacına uygun olarak amaçlı örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Nitel araştırmalarda, örneklemden evrene genelleme amacı olmadığından, örneklemin derinlemesine araştırılabilmesi için örnekleme grubu küçük tutularak rasgele örnekleme seçimi yerine, amaçlı örnekleme tercih edilir (Miles ve Huberman, 1994). Amaçlı örneklemede, evreni bütün nitelikleriyle temsil ettiği düşünülen ve bu anlamda belirlenmiş olan ölçütler vardır. Buna göre, araştırmanın çalışma grubunu Sınıf ve Okul Öncesi Öğretmenliği A.B.D'lerinde okuyan ve müzik öğretimi uygulaması derslerinde uygulama yapmış olan 32 okul öncesi ve 40 sınıf öğretmeni adayı olmak üzere toplam 72 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda daha güvenilir bilgiler elde etmek amacıyla katılımcılar gönüllülük esasına göre seçilmiştir.

Araştırma Modeli

Araştırmanın amacına uygun nitel araştırma yöntemlerinden biri olan örnek olay tarama modeli tercih edilmiştir. Karasar'a (1984:80) göre bu modelle yapılan çalışmalar daha ayrıntılı ve gerçeğe yakın bilgiler verdiği

için tercih edilen nitelik araştırmalarıdır. Araştırmada katılımcıların sorulara verdikleri cevapları kendi bakış açıları doğrultusunda incelemek amacıyla bu model tercih edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada Sınıf ve Okul Öncesi Öğretmenliği A.B.D 'nda okuyan ve Müzik öğretimi dersinde uygulama yapmış olan toplam 72 kişilik bir gruba 2 açık uçlu soru sorulmuştur. Bu kısımda öğrencilere “Müzik öğretimindeki başarınız konusunda kendinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?” “Size göre müzik öğretimindeki başarı-başarısızlığınız hangi nedenlere bağlıdır?” soruları yöneltilmiştir.

Araştırmanın Geçerlilik ve Güvenirliği

Geçerliliğinin sağlanması için araştırmanın amacına hizmet eden veri toplama aracı kullanılmış ve bulunan sonuçlara nasıl varıldığı açık olarak belirtilerek sunulmuştur. Bulguların gerçeği yansıtmaları için alanında uzman kişilere danışılmıştır. Güvenirliği arttırmak için ise araştırma aşama aşama planlanmış ve bu aşamalar açık bir şekilde dokümanlarla desteklenerek tanımlanmıştır. Buna ek olarak araştırma sürecinde elde edilen veriler belirli bir kuramsal çerçeveye göre açıklanmış ve verilerin analizi sürecinde alanında uzman kişilere danışılarak araştırmanın güvenirliliği sağlanmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırma soruları hazırlanmadan önce literatür taraması yapılmış ve bu doğrultuda hazırlanan açık uçlu sorular 12 öğretmen adayına pilot olarak uygulanmıştır. Öğretmen adaylarının sorulara verdikleri cevaplar incelenmiştir. Daha sonra sorular üzerinde düzenlemeler yapılarak veri toplama aracı son haliyle hazırlanmıştır. Bu süre zarfında sınıf öğretmeni adayları “Müzik Öğretimi” dersinde ve okul öncesi öğretmen adayları “Müzik Eğitimi II” dersinde müzik öğretimi uygulaması yapmışlardır. Uygulamasını tamamlayan her bir öğrenciye dersin sonunda sorular yöneltilmiş ve cevapları yazılı olarak toplanmıştır. Pilot uygulamaya katılan öğretmen adayları araştırmaya dahil edilmemiştir.

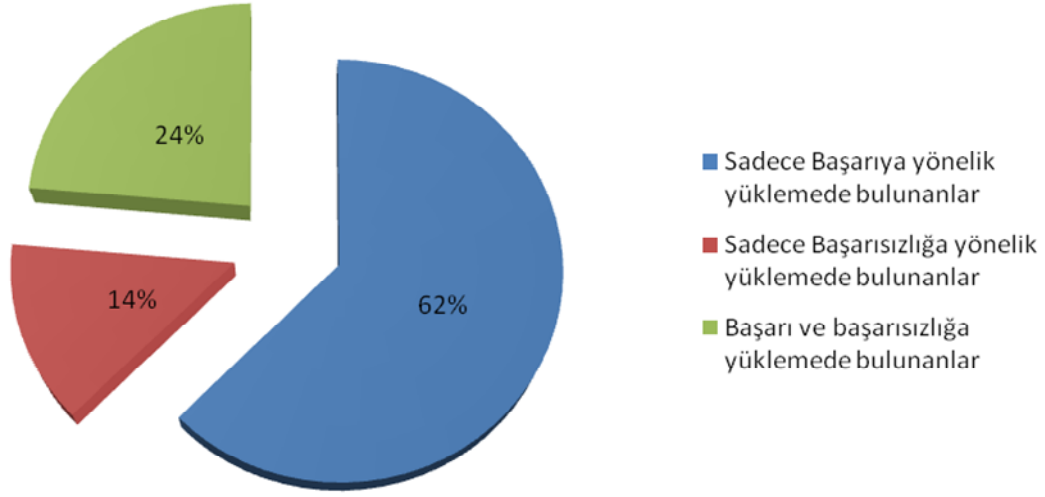
Veri Analizi

Toplanan yazılı veriler içerik analizi tekniğine uygun olarak analiz edilmiş ve elde edilen veriler oluşturulan genel çerçeveye uygun olarak kodlanmıştır. Bu tür analizlerde kodlama yapılırken tümevarımsal bir anlayışla daha önce oluşturulmuş olan genel çerçeve dikkate alınır. İncelemeler sonucu elde edilen veriler uygun olan kod listesine eklenir ya da yeni kodlara göre eklemeler yapılır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu doğrultuda araştırmada elde edilen yazılı metinlerin analizi sonucunda, Sınıf ve Okul Öncesi Öğretmeni adaylarının Müzik Öğretimindeki başarı ve başarısızlıklarını hangi nedenlere yükledikleri temalar ve bunlarla bağlantılı olan kodlarla ifade edilmiştir. Ayrıca veriler analiz edilmek üzere okunurken kâğıtların karışmaması için üzerlerine çeşitli kısaltmalar yapılmıştır. Kısaltma bilgileri şu şekildedir; S:sınıf öğretmenliği, O: okul öncesi öğretmenliği, E: erkek, K:kadın, Sınıf: 2,3.

BULGULAR

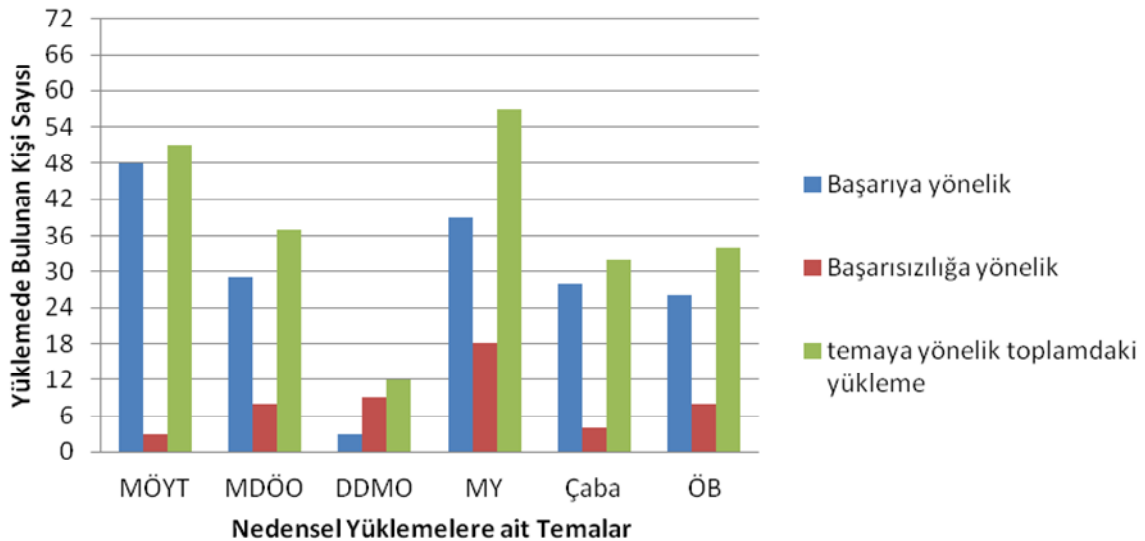
Araştırmada öğretmen adaylarına ilk olarak müzik öğretimindeki başarı durumları hakkında kendilerini nasıl değerlendirdikleri sorulmuştur. Alınan cevaplar doğrultusunda 72 öğretmen adayından 45'inin kendini müzik öğretiminde başarılı gördüğü, 10 öğretmen adayının ise kendini başarısız gördüğü ve buna yönelik yüklemelerde bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca 17 öğretmen adayının da müzik öğretimine yönelik başarı durumlarını hem başarılarına hem de başarısızlıklarına yönelik yüklemelerde bulunarak değerlendirdikleri görülmüştür. Bu bilgilere dair oranlar Grafik1'de sunulmuştur.

Grafik1-Başarı-Başarısızlığa Yönelik Yapılan Yüklemelerin Oranları

Araştırmadan elde edilen bulgular neticesinde öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarı ve başarısızlıklarına yönelik altı farklı nedensel yüklem yaptıkları tespit edilmiştir. Bunlar, müzik öğretimine yönelik tutum (MÖYT), müzik öğretimi dersi öğrenme ortamı (MÖDÖ), ders dışı müziksel ortam (DDMO), müziksel yetenek (MY), çaba ve öğretmenlik becerisidir (ÖB). Öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarı durumlarına yönelik yaptıkları nedensel yüklemeler Grafik 2’de sunulmaktadır.

Grafik2-Öğretmen Adaylarının Müzik Öğretimindeki Başarı ve Başarısızlıklarına Yönelik Yaptıkları Nedensel Yüklemeler

Araştırma bulguları incelendiğinde başarıya yönelik yüklemelerin başarısızlığa yönelik yüklemelere oranla daha sıklıkla yapıldığı görülmektedir. Bu sonuca ve Grafik2’ye göre öğretmen adaylarının, müzik öğretimindeki başarılarına yönelik inançlarını açıklarken sırasıyla müzik öğretimi dersine yönelik tutum, müziksel yetenek, müzik öğretimi dersi öğrenme ortamı, çaba, öğretmenlik becerisi ve ders dışı müziksel ortama yönelik nedensel

yüklemelerde buldukları söylenebilir. Başarısızlıklarını ise sırasıyla müziksel yetenek, ders dışı müziksel ortam, müzik dersi öğrenme ortamı, öğretmenlik becerisi, çaba ve müzik öğretimine yönelik tutumlarına yönelik yüklemelerde bulunarak açıkladıkları görülmektedir. Ayrıca genel olarak yapılan yüklemelere bakıldığında, yüklemelerin sırasıyla müziksel yetenek, müzik öğretimi dersine yönelik tutum, müzik öğretimi dersi öğrenme ortamı, öğretmenlik becerisi, çaba ve ders dışı müziksel ortama yönelik nedenlere bağlı olduğu söylenebilir.

Müzik Öğretimine Yönelik Tutum(MÖYT)

Öğretmen adaylarının müzik öğretimine yönelik tutumlarına bağlayarak yaptıkları nedensel yüklemelere Tablo 1’de ayrıntılı olarak yer verilmiştir. Ayrıca tabloda sınıf ve okul öncesi öğretmen adaylarının yüklemelerle ilgili frekans değerleri de yer almaktadır.

Tablo 1: Müzik Öğretimine Yönelik Tutumla İlgili Yapılan Nedensel Yüklemeler

BAŞARIYA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Müziği sevmek	10
Müzik öğretiminde eğlenmek/ zevk almak	10
Müzik öğretimini sevmek	8
Müzik öğretimine istekli olmak	4
Müzik öğretimine ilgi duymak	4
Çocuk müziklerini sevmek	3
Müziğe ilgi duymak	3
Müzik öğretiminin çocuklar için önemli görmek	3
Müziği bir ihtiyaç olarak görmek	3
BAŞARISIZLIĞA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Müziği sevmemek/ilgi duymamak	3

Öğretmen adaylarının yanıtları incelendiğinde onların müzik öğretimine yönelik başarılarını; müzik öğretimini sevmek, müzik öğretiminde eğlenme, müzik öğretimine istekli olma, gibi müzik öğretimine yönelik tutumlara bağladıkları görülmektedir. Bunlara ek olarak öğretmen adayları, çocuk müziklerini sevmek, çocuklar için önemli olduğunu düşünme, müziği ihtiyaç olarak görme durumlarının müzik öğretimindeki başarılarını yükselttiğini ifade etmişlerdir. Konu ile ilgili bir öğretmen adayı “Müzik hayatımızın bir parçası ve çok eğlenceli, sıkılmıyorum. Bu yüzden başarılıyım.” şeklinde görüşlerini bildirmiştir. Başka bir öğretmen adayı ise “Çocuk şarkıları hem eğlenceli hem eğitici, çocuklar için olmazsa olmazlardan biri.” şeklinde düşüncesini ifade etmiştir. Ayrıca müziği sevmeme ve ilgi duymamanın da müzik öğretimindeki ders başarısını olumsuz anlamda etkilediği anlaşılmaktadır. Bununla ilgili olarak bir öğretmen adayı “Müziğe ilgi duymuyorum ve sevmiyorum. Bunun için müzik öğretiminde başarılı olmadığımı düşünüyorum.” ifadesini kullanmıştır. Alınan yanıtlar dikkatle incelendiğinde, öğretmen adaylarının müzik öğretimine yönelik sahip oldukları olumlu veya olumsuz tutumlarının, onların başarı durumlarını etkilediği anlaşılmaktadır. Ayrıca müzik öğretimine yönelik tutumların derse olan ilgi, sevgi ve isteklerin artmasına katkı sağladığı da anlaşılmaktadır. Müzik dersine yönelik sahip olunan olumlu tutumların başarı getirdiğine inanan öğrenciler şunları belirtmişlerdir.

S-2 “Müzik öğretimi mesleğimiz için en önemli eğitimlerden biri. Çocuklar müzikleri, şarkıları, şarkılı oyunları çok seviyor. Hem eğitici hem oyun amaçlı kullanıldığı için müzik derslerini çok seviyorum.”

O-31 “Müzik öğretiminde başarılı olduğumu düşünüyorum çünkü müzik uygulamalarını istekle yapıyorum, müzik etkinliklerinde çok eğleniyorum ve bu enerjimi etkinliklerde gösterebiliyorum. Müziksiz bir hayat düşünemiyorum çünkü müziği seviyorum.”

S-6 “Müziği seviyorum, eğleniyorum ve istekliyim. Bu yüzden de başarımla artıyor.”

S-25 “Müzik hayatımızın bir parçası ve çok eğlenceli. Sıkılmıyorum, bu yüzden başarılıyım.”

Müzik Öğretimi Dersi Öğrenme Ortamı(MÖDÖO)

Öğretmen adaylarının müzik öğretimi dersi öğrenme ortamına bağlı olarak yaptıkları nedensel yüklemeler Tablo2'de ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

Tablo 2-Müzik Öğretimi Dersi Öğrenme Ortamıyla İlgili Nedensel Yüklemeler

BAŞARIYA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Derse ilgi duymak	7
Sabırlı/başarılı/ilgili bir öğretmene sahip olmak	7
Dersin işlenişinden zevk almak	6
Derse aktif katılım göstermek	5
Diğer(uygulamalı bir ders olması, sınıfın istekli olması, derste tekrar yapılması vb.)	4
BAŞARISIZLIĞA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Ders saatlerinin yetersiz olması	1

Müzik öğretimi dersi öğrenme ortamı dikkate alındığında, öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarını dersin işleniş, uygulamalı bir ders olması, sınıfın istekli olması, dersi dinleme, etkili bir öğretmene sahip olma gibi nedenlere yükledikleri söylenebilir. Öğretmen adaylarının müzik dersi öğrenme ortamı boyutunda yaptıkları yüklemelerle, başarı durumlarını içsel ve dışsal etkenlere bağladıkları görülmektedir. Diğer bir ifadeyle öğretmen adaylarını, müzik öğretimine yönelik başarı durumlarını derse aktif katılım gösterme, dersi dinleme gibi kendileri ile ilgili özelliklere bağladıkları, dışsal olarak ise sınıfın istekli olması, ders saatlerinin yetersiz olması gibi dışsal etkenlere bağladıkları görülmektedir.

S-16 "Sınıfın enerjisinin düşük olduğunu düşündüğüm için istediklerimi aktaramamış olabilirim."

S-29 "Her etkinliğe katılıyorum, her oyunu takip ediyorum. Derste değişik şeyler deniyoruz böylece öğreniyorum."

S-7 "Alıcının o anki isteği çok önemli ve teknik faktörler.."

O-13 "Müzik öğretiminde başarılı olmadığımı düşünüyorum çünkü ilk kez üniversitede karşılaştım ve ders saatleri yeterli değil."

Müzik öğretimi dersi öğrenme ortamı dikkate alındığında öğretmen adaylarının başarı-başarısızlıklarını kendileri ve arkadaşları ile ilgili nedenlere yüklemenin yanında öğretmen özelliklerine vurgu yaptıkları görülmüştür. Öğretmenin başarılı, sabırlı ve ilgili olmasına bağlı olarak öğretmen adayları, derse olan isteklerinin, ilgilerinin yükseldiğini ve bununla bağlantılı olarak başarılarının da arttığını ifade etmişlerdir.

S-12 "Eğer derse ilgin varsa zaten başarılı olursun. Bunun yanında hocanın dersi nasıl işlediği de çok önemli. Hocamızdan yana sıkıntımız zaten yok. Çok güzel öğretiyor."

O-9 " Müzik öğretimindeki başarımız öğretmenimizin dersi işleme şekliyle orantılı. Öğretmenimiz sayesinde eğlenceli geçen dersler başarılı olmamızı sağlıyor."

O-21 "Öğretmenin bilgisine ve enerjisine bağlı olduğunu düşünüyorum. Sınıfta yaydığı pozitif enerji müzikle birleşince dersler oldukça başarılı ve neşeli geçiyor."

Ders Dışı Müziksel Ortam(DDMO)

Öğretmen adaylarının ders dışı müziksel ortama bağlı olarak yaptıkları nedensel yüklemeler Tablo3'de ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

Tablo 3: Ders Dışı Müziksel Ortamla İlgili Nedensel Yüklemeler

BAŞARIYA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Müzikle ilgilenmek	2
Geçmişteki müzik eğitiminin yeterli olması	1
BAŞARISIZLIĞA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Müziksel altyapısının/geçmişinin eksik olması	7
Diğer (rol model eksikliği, müziğe zaman ayırmamak, vb.)	3

Ders dışı müziksel ortam dikkate alındığında öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarını müzikle ilgilenme ve geçmişteki müzik eğitimlerinin yeterli olmasına bağladıkları görülmektedir. Müzik öğretimindeki başarısızlıklarını ise, müziksel altyapısının yetersiz olması, ailedeki rol model eksikliği gibi etkenlere yüklemişlerdir.

S-3 "Normal hayatımda da müzikle ilgileniyorum. Müzikle içli dışlı bir insanım."

O-20 "Geçmişten gelen bir müzik eğitimim var."

S-22 "Geçmişte okullarda müzik dersinde hiçbir şey yapmadık hep boş geçti. Kendim de müzikle ilgilenmedim."

S-23 " Belki ailemden de kaynaklanıyor olabilir. Enstrüman çalan insanlar yok etrafımda. Belki de bu yüzden kendimi yetersiz buluyorum."

Müziksel Yetenek(MY)

Öğrencilerin verdikleri cevaplarda müzik öğretimine yönelik başarı-başarısızlıklarıyla ilgili olarak en fazla vurgu yaptıkları etkenlerden biri müziksel anlamda sahip oldukları yetenektir. Bu alana yönelik öğretmen adaylarının yaptıkları nedensel yüklemelere Tablo 4'te ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

Tablo 4: Müziksel Yeteneğe Bağlı Olarak Yapılan Nedensel Yüklemeler

BAŞARIYA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Ritim duygusunun olması	21
Müzik kulağının olması	7
Diğer (notaları okuyabilmek, müziğe yatkın olmak, sesinin müziğe yatkın olması vb.)	6
Enstrüman çalabilmek	4
BAŞARISIZLIĞA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Enstrüman bilgi/becerisindeki eksiklikler	6
Ritim duygusunun olmaması	6
Teorik anlamda yetersiz olmak	5
Bilgi ve becerinin eksik olması	4
Diğer(sesinin müziğe yatkın olmaması, müzik kulağının olmaması vb.)	4

Öğretmen adayları müzik öğretimde sahip oldukları başarıyı müziksel yeteneklerine yüklerken aynı zamanda müzik kulağının olması, notaları okuyabilme, ritim duygusunun olması, müziğe yatkın olma, birçok enstrüman çalabilme, sesinin müziğe uygun olması gibi etkenlere vurgu yapmışlardır. Başarısızlıklarına yaptıkları yüklemelerde ise yetenekle ilgili sayılan bu özelliklere sahip olmamalarının başarılarını olumsuz yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Bunlara ek olarak müziksel anlamdaki teorik bilgilerinin olmaması ve nota okuyamamaları da başarısızlıklarına yükledikleri nedenler arasında yer almaktadır. Öğretmen adaylarının verdikleri cevaplar doğrultusunda, müziksel anlamdaki yeteneğin onların müzik öğretimine dair öz yeterliklerini

de etkilediği fark edilmiştir. Bazı öğrenciler, müziği sevmelerine ya da çaba göstermelerine rağmen seslerinin güzel olmaması, ritim duygularının olmaması, nota bilgilerinin eksik olması gibi nedenlerle kendilerini başarısız gördüklerini belirtmişlerdir.

S-4 “Müzik yetenek işidir. Benim müzik konusunda çok bilgim yok. ritim kulağım yok ayrıca sesim kötü. Bu yüzden bu derste yani müzik öğretiminde başarılı olmam zor ve ben başarılı olmadığımı düşünüyorum.”

S-5 “ Müzik ve ritim kulağım olmasına rağmen sesimin yetersizliği bu konuda bazen iyi bazen kötü olmama neden oluyor. Aslında her ne kadar enstrüman bilgim olmasa da müzik kulağım olduğunu düşünüyorum ama sesimin yetersizliği, müzik öğretiminde kendimi başarısız hissetmeme neden oluyor.”

S-1 “ Bazen başarılı olmadığımı düşünüyorum ama bazen. Çünkü notalarda yani genel olarak müzik teorilerini bilmediğim için anlayıp anlatmakta zorlanıyorum.”

O-22 “Başarılı olmak için müziği çok sevmek gerektiğini düşünüyorum. Müziği çok seviyorum ama başarılı değilim çünkü sesim güzel olmadığı için şarkı söylerken sıkıntı yaşıyorum. Sesim kötü olduğu için müzik öğretiminde başarısızım. Bence biraz yetenek de lazım.”

O-19 “Derse katılımım tam ve eksiksiz ama notaları tam bilememem ve bilmediğim terimlerden dolayı müzik öğretiminde başarılı olmadığımı düşünüyorum.”

Öğretmenlik Becerisi (ÖB)

Öğretmenlik becerisi boyutu öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarıları konusunda üstünde en fazla durdukları bir diğer etkidir. Bu boyuta yönelik yapılan nedensel yüklemelere Tablo5’de gösterilmektedir.

Tablo 5:Öğretmenlik Becerisine Yönelik Yapılan Nedensel Yüklemeler

BAŞARIYA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Uygulama esnasında sınıfa hakim olmak	7
Diğer (sorumluluk sahibi olmak, liderlik becerisine sahip olmak, hedef ve kazanımları sağlamak vb.)	6
Sınıfın dikkatini çekmek	5
Sınıfın katılımını sağlamak	3
Uygulama esnasında sınıfla etkili iletişim kurma	2
Öğretme konusunda yetenekli olmak	2
BAŞARISIZLIĞA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Uygulamada heyecanlanmak/zorlanmak	6
İletişim becerilerinin yetersiz olması	2

Öğretmen adayları başarılarını, uygulama esnasında etkili iletişim kurma, sınıf katılımını sağlama, sınıfa hâkim olma, , müzik öğretimi konusunda kendine güvenme, liderlik becerisine sahip olma, öğretme konusunda kendine güvenme gibi alanlara yüklemişlerdir. Buna göre öğretmen adaylarının öğretmenlik becerisine güvenip-güvenmeme durumlarının müzik öğretimindeki başarılarına yaptıkları nedensel yüklemeler açısından etkili olduğu görülmektedir. Bu durumu bazı öğretmen adayları şu şekilde ifade etmiştir:

S-20 “ Müzik öğretimindeki başarının kişiliğimizle ilgili olduğunu düşünüyorum. Sonradan kazanamadığım için dikkat çekmeyi başarmak gerekiyor. Çocuklarla çocuk olmayı, yeri geldiğinde ise onların dağılmaması için sert olmayı bilmek gerekiyor. Bunları iyi yapan biri müzik öğretiminde başarılı olabilir. Aynı zamanda seçtiğimiz müziğin ve uygulamaların çocuğun yaş grubuna uygun olarak seçilmesi önemli. Ben bunları yapabildiğim için kendimi müzik öğretiminde başarılı görüyorum.”

S-17 “Etkili iletişim kurmak başarı için önemlidir. Çocukların seviyesine inerek başarılı oluruz. Ritimleri öğretirken kolay ritimlerden başlamak ya da parça parça ritmi öğretmek bizi daha başarılı yapar. Ben müzik öğretiminde başarılı olduğumu düşünüyorum. Çünkü ritimleri öğretme konusunda sıkıntı çekmiyorum ve bunları

çocuklara güzelce anlatabiliyorum. Sınıfa hâkim bir öğretmen olacağımı düşünüyorum çünkü onların ilgisini kolayca çekebiliyorum.”

O-5 “Başarılı olduğumu söyleyebilirim. Çünkü müzik öğretiminde kendime güveniyorum ve müziğe ilgisi olan kişileri müziğe kazandırabileceğimi düşünüyorum.”

Çaba

Tablo6’da belirtildiği gibi öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarını ayrıca dersin sorumluluklarını yerine getirmelerine, gayret göstermelerine, yeterli çabayı (gayreti) göstermelerine, uygulama öncesi hazırlık yapmalarına bağlamışlardır. Bazı öğrenciler yetenekleri olamamasına rağmen gerekli gayreti göstererek müzik öğretiminde başarı elde edebileceklerini vurgularken bazıları da çabalarındaki eksiklikler nedeniyle müzik öğretiminde başarılı olmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 6: Çabaya Yönelik Yapılan Nedensel Yüklemeler

BAŞARIYA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Uygulama öncesi hazırlık yapmak	15
Yeterli çabayı göstermek	11
Dersin sorumluluklarını yerine getirmek	3
BAŞARISIZLIĞA YÖNELİK YÜKLEMELER	(f)
Diğer (Uygulama öncesi hazırlıkta eksiklikler, dersi takip etmemek vb.)	4

Müzik öğretimindeki başarı-başarısızlıklarının çabalarıyla ilgili olduğuna inanan öğrenciler şunları belirtmişlerdir. S-9 “Her iş gibi müzik öğretiminde de başarılı olduğumu düşünüyorum. Herkes yetenek olması gerektiğini savunsa da yeteneği olmayan kişiler de bu işte büyük yol alabilir. Müzik öğretiminde yeteneği olmayan kişilerin çalışarak ve öğrenerek karşı tarafa bir şeyler aktarabileceğine inanıyorum.”

S-8 “ Müziğe vakit ayırmadığım ve hazırlıklarımı eksik yaptığım için başarılı olduğumu düşünmüyorum.”

O-7 “Hazırlıksız gelmeye ve bitirip kurtulayım düşüncesine bağlıdır başarısızlık. Ben böyle yapmadığım için başarılı olduğumu düşünüyorum.”

Yüklemelerin Yükleme Kuramı Perspektifinden İncelenmesi

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarı ve başarısızlıklarına yükledikleri tutum, ders dışı müziksel ortam, öğretmenlik becerisi, müzik öğretimi dersi öğrenme ortamı ve müziksel yetenek gibi temalara ait ifadeler bulunmaktadır. Bu ifadeler yükleme kuramlarından biri olan Weiner’in (2010) başarıma güdülenmesi kuramına göre incelenmiş, başarı ve başarısızlıklara yönelik yüklemeler, yüzde ve frekans değerleri ile Tablo 7.’de sunulmuştur.

Tablo 7. Yükleme Kuramı Perspektifinden Öğretmen Adaylarının Yüklemelerine Ait Yüzde Ve Frekans Değerleri

Yüklemeler	Toplam	DENETİM ODAĞI		KONTROL EDİLEBİLİRLİK		KARARLILIK	
		İÇSEL	DIŞSAL	EDİLEBİLİR	EDİLEMEZ	KALICI	GEÇİCİ
Başarı	(f) 173	143	29	57	117	114	58
	(%) %100	%83	%17	%33	%67	%66	%34
Başarısızlık	(f) 50	22	29	12	39	46	5
	(%) %100	%44	%56	%24	%76	%92	%8

Tablo 7. denetim odağı açısından incelendiğinde, öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarına yükledikleri nedenlerin **%83**’ünün **içsel denetim odağına** yönelik olduğu tespit edilmiştir. Bu ifadeler *müziği sevmek, ders dışında müzikle ilgilenmek, ritim duygusuna sahip olmak, öğretme konusunda yetenekli olmak ve uygulama öncesi hazırlık yapmak* gibi MÖYT, DDMO, Yetenek, ÖB ve Çaba temalarına ait ifadelerdir. Öğretmen

adaylarının müzik öğretimindeki başarılarına yükledikleri nedenlerin %17'sinin ise **dışsal denetim odağına** yönelik olduğu tespit edilmiştir. Bunlar ise **MÖDÖO** temasına ait *sabırlı bir öğretmene sahip olmak, sınıfın istekli olması ve derste tekrar yapılması* gibi ifadelerden oluşmaktadır. Öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarısızlıklarına yükledikleri nedenlerin %44'ünün içsel denetim odağına yönelik **MÖDÖO** ve **DDMO** temalarına ait *müziği sevmek, ders dışında müzikle ilgilenmek, ritim duygusuna sahip olmak, öğretme konusunda yetenekli olmak ve uygulama öncesi hazırlık yapmak* gibi ifadelerin oluşturduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarısızlıklarına yükledikleri nedenlerin %56'sının ise **dışsal denetim odağına** yönelik olduğu tespit edilmiştir. Bunların **MÖDÖO** temasına ait *sabırlı bir öğretmene sahip olmak, sınıfın istekli olması ve derste tekrar yapılması* gibi ifadelerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 7. kontrol edilebilirlik açısından incelendiğinde, öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarına yükledikleri nedenlerin %33'ünün **kontrol edilebilir** olduğu tespit edilmiştir. Bu ifadeler *uygulama esnasında sınıfla etkili iletişim kurmak, yeterli çabayı göstermek* gibi **ÖB** ve **Çaba** temalarına ait ifadelerdir. Öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarına yükledikleri nedenlerin %67'sinin ise **kontrol edilemez** olduğu tespit edilmiştir. Bunlar ise **MÖDÖO**, **MÖYT**, **MY**, **ÖB**, **DDMO** temalarına ait *sabırlı bir öğretmene sahip olmak, geçmişteki müzik eğitiminin yeterli olması, müziğe ilgi duymak, müziğe yatkın olmak ve öğretme konusunda yetenekli olmak* gibi ifadelerden oluşmaktadır. Öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarısızlıklarına yükledikleri nedenlerin %24'ünün **kontrol edilebilir** olan **ÖB** ve **Çaba** temalarına ait *iletişim becerilerindeki eksiklikler, yeterli çabayı göstermemek* gibi ifadelerin oluşturduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarısızlıklarına yükledikleri nedenlerin %76'sının ise **kontrol edilemez** olduğu tespit edilmiştir. Bunların **MÖDÖO**, **DDMO**, **MY**, **Tutum**, temalarına ait *sabırlı bir öğretmene sahip olmak, rol-model eksikliği, ritim duygusunun olmaması ve müziği sevmemek* gibi ifadelerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 7. değişkenlik boyutu açısından incelendiğinde, öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarına yükledikleri nedenlerin %66'sının **kalıcı** olduğu tespit edilmiştir. Bu ifadeler *çocuk müziklerini sevmek, geçmiş müzik eğitiminin yeterli olması, müzik kulağının olması, öğretme konusunda yetenekli olmak* gibi **MÖDYT**, **DDMO**, **MY** ve **ÖB** temalarına ait ifadelerdir. Öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarına yükledikleri nedenlerin %34'ünün ise **geçici** olduğu tespit edilmiştir. Bunlar ise **MÖDÖO** ve **Çaba** temalarına ait *sabırlı bir öğretmene sahip olmak, uygulama öncesi hazırlık yapmak* gibi ifadelerden oluşmaktadır. Öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarısızlıklarına yükledikleri nedenlerin %92'ünün **kalıcı** olan **MÖDYT**, **DDMO**, **MY** ve **ÖB** temalarına ait *müziği sevmemek, geçmişteki yaşantılarında rol-model eksikliği, müzik kulağının olmaması ve etkili iletişim kuramamak* gibi ifadelerin oluşturduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarısızlıklarına yükledikleri nedenlerin %8'inin ise **geçici** olduğu tespit edilmiştir. Bunların **MÖDÖO** ve **Çaba**, temalarına ait *ders saatlerinin yetersiz olması, uygulama öncesi hazırlıklarının eksik olması* gibi ifadelerden oluştuğu görülmektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma bulgularından öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarını en çok müzik öğretime yönelik tutumlarına, başarısızlıklarını ise müziksel anlamdaki yeteneklerine yükledikleri anlaşılmaktadır. Araştırmadan elde edilen bu sonuçların, müzik dersi ile ilgili başarı ve başarısızlıkların en çok yetenek ve çaba faktörlerine yüklendiğini ortaya çıkaran çalışmalarla paralellik göstermediği görülmektedir (Asmus, 1988; Austin, 1991; Chandler ve diğ. 1988; Legette 1993,1998).

Araştırma bulgularından öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarı-başarısızlıklarını müzik öğretime yönelik tutumlarıyla ilgili yaptıkları nedensel yüklemelerle açıkladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Alan yazın incelendiğinde derse yönelik tutumun müzik dersinde performansı artıran önemli bir etken olduğunu ifade eden birçok çalışma olduğu görülmüştür (Asmus,1986;Burak,2013;Özmenteş,2012). Ayrıca bulgulardan elde edilen bilgilerde öğretmen adaylarının, dersin öğretmenine yönelik yaptıkları yüklemeler olduğu ve bunların derse yönelik tutumlarını etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç başarı ve başarısızlıkların öğretime yapılan yüklemelerle açıklandığına vurgu yapan çalışmalarla paralellik göstermektedir (Austin&Vispoel,1998; Painsi&Parncutt,2004).

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, öğretmen adaylarının diğer araştırmadaki bulgulardan farklı olarak müzik öğretimindeki başarı-başarısızlıklarını öğretmenlik becerilerine yükledikleri görülmektedir. Öğretmen adaylarının sahip oldukları öğretmenlik becerisine dair inançlarının müzik öğretimindeki uygulamalarda kendilerine olan güvenlerini ve doğal olarak müzik öğretimindeki başarı-başarısızlıklarına yönelik inançlarını etkilediği görülmüştür. Araştırmadan elde edilen bu bulguyla diğer çalışmalardan farklı olarak “öğretmenlik becerisi” ne yapılan yüklemeler doğrultusunda yeni bir boyut bulunduğu söylenebilir. Bunun nedenin diğer çalışmaların (Asmus,1986; Burak,2013;Özmenteş,2012) öğretmen adaylarıyla değil öğrencilerle yapılmış olmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Alan yazın incelendiğinde araştırmadan elde edilen bu sonuca paralel olarak öğretmenlik becerisine güvenen bir öğretmen adayının başarıya daha yakın olduğunu ve bunun için öğretmen adaylarının kendilerine olan inançlarının ve yeterlilik duygularının artırılması gerektiğini savunan çalışmaların bulunduğu söylenebilir (Lin & Gorrell, 1998; Soodak & Podell, 1996).

Öğretmen adaylarının başarısızlıklarına yönelik yüklemeleri incelendiğinde içsel ve dışsal denetim odağına yönelik ifadelerin birbirine çok yakın olduğu ve içsel yüklemelerinin yüzde olarak önemli bir yere sahip olduğu görülmüştür. Buna ek olarak öğretmen adaylarının başarısızlıklarını daha sıklıkla durağan ve kontrol edilemez nedenlere yükledikleri de görülmektedir.. Güler’e (2006) göre yüklemelerini daha çok içsel, durağan ve kontrol edilemez nedenlerle açıklayan insanların gelecekte öğrenilmiş çaresizlik yaşamaları olasıdır. Bu durumda araştırmadan bulgularından yola çıkarak başarısız olduğunu düşünen öğrencilerin gelecekte aynı durum tekrarlandığında öğrenilmiş çaresizlik yaşama ihtimalleri daha yüksektir denilebilir.

Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının başarılarını daha yüksek oranda içsel nedenlere yükledikleri görülmüştür. Weiner (2000), içsel nedenlere yüklemeye bulunan bireylerin ileride daha çok çaba göstereceğini, dışsal nedenlere yükleyen bireylerin ise çaba göstermeyeceğini ifade etmiştir. Bu bağlamda araştırmaya katılan ve müzik öğretiminde kendini başarılı gören öğretmen adaylarının ileride daha fazla çaba gösterecekleri düşünülebilir.

Bu doğrultuda, öğretmen adaylarının müzik öğretimindeki başarılarının artırılması için, öğretmenlik becerilerinin geliştirilmesi ve bu anlamda sahip oldukları özyeterlilik duygusunun artırılmasını sağlayan çalışmalar yapılmalıdır. Çünkü araştırma sonucundan da anlayacağımız gibi, öğretmen adaylarının olumlu anlamda sahip oldukları öğretmenlik becerileri onların müzik öğretiminde kendilerini başarıya daha yakın hissetmelerini sağlamaktadır. Aksi durumda öğretmenlik becerilerine güvenmeyen öğretmen adayları müzik öğretiminin gereklerini yerine getirememekte ve bu anlamda kendilerini ifade etmekte çeşitli sıkıntılar yaşamaktadırlar. Dolayısıyla kendilerini müzik öğretiminde başarısız hissetmektedirler. Öğretmenlik mesleği düşünüldüğünde her anlamda önemi vurgulanan ve her öğretimde bulunması gerektiği düşünülen öğretmenlik becerilerinin, müzik öğretimi alanında da öğretmenlerin başarıyı yakalamaları için gerekli olduğu düşünülebilir. Bu doğrultuda öğretmenlerin ihtiyaçlarını gözeten çalışmalar yapılmalı ve öğretmenlerin her alanda olduğu gibi müzik öğretimi alanında da tam bir yeterliliğe sahip olmaları sağlanmalıdır.

Not: Bu çalışma 13- 15 Mayıs 2016 tarihlerinde Antalya’da 10 Ülkenin katılımıyla düzenlenen 7th International Congress on New Trends in Education – ICONTE’de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Austin,J.R.,Vispoel, W. P. (1998). How American Adolescents interpret success and failure in music:Relationships among attributional beliefs, self concept and achievement. *Psychology of Music*,26 (1),26-45.

Austin, J. (1991). Competitive and non-competitive goal structures: An analysis of motivation and achievement among elementary band students. *Psychology of Music*, 19, 142–158.

Asmus,E. (1986). Factors Students Believe to be the Causes of Success or Failure in Music. Paper Presented At the National Biennial in-Service Conference of Music Educators National Conference, Anaheim,CA.

- Asmus, E. (1988). The effect of music teachers on students' motivation to achieve in music. Paper Presented at the Twelfth International Research Seminar in Melbourne, Australia.
- Burak, S. (2013). İlköğretim Öğrencilerinin Müzik Derslerindeki Başarı ve Başarısızlıklarının Nedenlerine Yönelik İnançları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2).
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, çocuk gelişimi ve öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1).
- Chandler, T., Chiarella, D., & Auria, C. (1988). Performance expectancy, success, satisfaction, and attributions as variables in band challenges. *Journal of Research in Music Education*, 25 (2), 249–258.
- Karasar, N. (1984). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Hacettepe Taş Kitapçılık Ltd.
- Koç, M., Avşaroğlu, S. & Sezer, A. (2004). Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarıları İle Problem Alanları Arasındaki İlişki, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11, 483 – 498.
- Lin, H. and Gorrell, J. (1998). Pre-service teachers' efficacy beliefs in Taiwan. *Journal of Research and Development in Education*. 32, 17–25.
- Legette R.M. (1993). Causal beliefs of elementary students about success and failure in music. *Southeastern Journal of Music Education*, 5, 98–105.
- Legette R.M. (1998). Casual beliefs of public school students about success and failure in music. *Journal of Research in Music Education*, 46 (1), 102-111.
- Miles, B. M. ve Huberman A. M., (1994). Qualitative data analysis: An expanded source book. 2nd ed. California, USA: Sage Publications, p:27.
- Öz, N.(2001). İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Özmenteş, S. (2012). İlköğretim Müzik Eğitiminde Yükleme Kuramı Perspektifinden Nitel Bir İnceleme. *International Journal of New Trends in Arts&Science Education*, 1(2), 91-101
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi-Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara: Adalet Matbaası
- Umay, A. (2002). Matematik Öğretmen Adaylarının Başarı Güdüsü Düzeyleri, Değişimi ve Değişimi Etkileyen Faktörler, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 148 – 155.
- Ünal, S. (1989). *Orta Öğretim Kurumlarında Müzik Öğretimi ve Sorunları*. "Müzik Öğretimi Nasıl Geliştirilebilir?" Konulu Panel'den (Panel 2), Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları. s:240
- Vispoel, W.P., & Austin, J.R. (1995). Success and failure in junior high school: A critical incident approach to understanding students' attributional beliefs. *American Educational Research Journal*, 32, 377–412.
- Weiner B. (2010) The Development of An Attribution-Based Theory of Motivation: A History of Ideas. *Educational Psychologist*, 45(1):28–36.
- Yıldırım, A. ve Şimşek H. (2005), Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri Güncelleştirilmiş Gelistirilmiş 5. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 366 s.
- Painsi, M., & Parncutt, R. (2004). Children's, teacher's and parent's attributions of children's musical success and failure. *Proceedings of the 8th International Conference on Music Perception*, 178–180.

Soodak, L. C. and Podell, D. M. (1996). Teacher Efficacy: Toward the understanding of a multi faced construct. Teaching and Teacher Education, 12 (4), 401–411.